

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 3. An licitum sit emere census cum pacto, ut venditor cum redimere
voluerit, redemptio fiat in eadem specie monetæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

tuitur, quòd Ecclesia lucretur fructus feudi, pro mutuo sibi oppignorati à Vasallo, in 2. verò dicitur, quòd maritus non teneatur computare in sortem fructus rerum sibi oppignoratarum pro dote nondum soluta; causa autem pia non minùs favorabilis est, quàm causa dotis: ergò.

120 Nihilominus tenenda est negativa cum citt. AA. Ratio colligitur ex C. *super eo, 4. h. tit.* cum enim usura repugnet & Juri naturali, & Divino, nequit fieri licita ratione causæ piæ; neque sunt facienda mala; ut eveniant bona; nec committenda usura, ut de scenore usurario largiaris Eleemosynam.

Nec prima ratio dubitandi urget; nam in feudo id speciale est, ut dominus feudi sibi à Vasallo oppignorati, fructus non teneatur computare in sortem, si interea non præstentur à Vasallo servitia ratione illius debita, ut habetur C. *insinuatione citt.* & C. *conquestus 8. de usur.*

Ad 2. Ex C. *salubriter citt.* id permittitur; quia quamdiu dos non solvitur Marito, jus habet exigendi aliquid æquivalens, ex cujus fructibus sustinere possit onera Matrimonii tamdiu, quamdiu dote caret; id autem æquivalens ex dispositione citt. C. *salubriter*, sunt fructus ex pignore provenientes, donec debita dos solvatur, cum

enim fructus, & commoditas dotis marito debeatur in compensationem onerum, quæ ipsi incumbunt alendi familiam, inquam foret, si uno vel pluribus annis, talem obligationem, & onus sustinere deberet, & nullum ex dote promissa fructum percipere posset, nisi aliquo alio modo ei fieret compensatio.

Ad 3. Q. An in censu redimibili apponi possit pactum, ut redemptio fiat in eadem specie monetæ, v. g. aureorum, vel quanti tempore solutionis aurei valituri sunt, ut si 1000. florenis in auro emas 50. fl. annuos? 121

Respondet Less. l. 2. Cap. 22. dub. 8. id licitum esse in sequentibus casibus. 1. Si certum erat, æstimationem monetæ non esse mutandam. 2. Si utrinque par erat dubium, num esset augenda, an minuenda; 3. Si certum erat, æstimationem augendam, et emptor Statuerat pecuniam suam in illud tempus servare, posse tunc ratione damni, quod patitur, tale pactum apponere. Extra hos casus tale pactum non esse licitum; ut si census redimibilis ematur pretio ordinario, & addatur, ut venditor, quando redimere voluerit, eadem monetâ redimat. Quia, inquit, emptor non dat nisi pretium censûs absolutè considerati v. g. 1000. in 50. & præterea imponit venditori grave onus, pretio

pretio æstimabile, pro quo neque dat quidquam, nec ipse aliquod incommodum æquale in se suscipit. At, licet 1. Casus, & 2. difficultatem non habeat, quia in æquali dubio, uterque contractuentium æquali fortunæ, jacturæ, & lucri, se sponte subjicit: in 3. tamen casu, quando certum erat, æstimationem monetæ augendam, & emptor statuerat pecuniam suam servare, an tunc ratione damni, quod patitur pecuniam illam exponendo, possit tale pactum apponere, dubium est non carens difficultate, ut ait Laym. *tr. 4. cap. 16.* Ubi videtur dicendum cum citt. Laym. tale pactum fore illicitum; quia, ut arguit ipse Less. l. c. n. 50. iniquum est, si in censu emptitio venditori supra naturam contractûs, & loci consuetudinem novum aliquod onus pretio æstimabile imponatur, illudque ei non compensetur; in posito autem casu imponeretur tale onus; nam, cum in Germania justum pretium censeantur v. g. 20. fl. in unum, & 1000. in 50. secundum valorem, quem data pecunia habebat tempore contractûs, magnum, onus venditori imponitur, si tempore redemptionis reddere debeat pretium censûs non secundum valorem, quem habebat tempore contractûs, sed secundum eum valorem, quem certò postea habebit auctiorem, idque nullo modo venditori compensetur.

Neque prætendi potest lucrum cessans, quod lucrum pecuniam servando aliàs habuisset, ut notat citt. Laym. nam, cum emptor censûs ratione talis contractûs, ex 1000. florenis accipiat annuos 50. dicere nequit, tantum sibi lucri decedere ex eo, quod monetam auri in specie servaturus fuisset, donec ejus valor extrensecè cresceret; quia si ita servasset, non fuisset lucratus 50. annuos: Unde necesse erit, ut vel 50. annuos ex censû dimittat, vel ut valoris incrementum non exigat, nisi fortè secundum id, secundum quod, incrementum superaret 50. annuos.

Aliud est in mutuo, ubi licitè, & honestè institui potest contractus mutui cum pacto, ut pecunia in eadem monetæ specie restituatur, vel secundum eum valorem, quem tunc, vel alio designato tempore talis moneta habitura est, si mutuans usque ad illud tempus eam servare decreverat. Cæterum cum essentia pecuniæ plurimum pendeat ab extrinseca æstimatione, adeò ut alia quasi pecunia censeatur, si ejus valor extrinsecus crescat, vel decrescat; hinc si quis tibi mutua- ret v. g. 100. thaleros, & eorum valor merè extrinsecus secundum se augetur, non esses obligatus (præscindendo ab alio pacto) thaleros totidem, sed pauciores restituere, seu tot duntaxat, qui
adæ-

adæquent valorem centum, nisi mutuator propter lucrum cessans sibi caverat, ut notat Tolet. l. 5. 11. 34. cum Laym. & aliis; quia in pecunia pretium non distinguitur ab ipsa; sicut pretium distinguitur ab aliis rebus, & hinc aucto pretio mutatur pecunia, non autem res v. g. modius frumenti, & idcirco si modius non augeatur, seu mutetur, sed solùm ejus pretium, quod

à modio distinguitur, reddi debet idem modius, licet plus valeat, nisi aliter sit conventum, ut notat idem Tolet. l. c. Si verò augeatur ipse modius frumenti, qui accipit 4. modios mutuo, cum minor erat mensura, non tenetur reddere modios majores quatuor, sed quantum æquet minores, ut de pecunia dictum est.

C A S U S XX.

De emptione, & venditione rei à debitore ære alieno gravato alienate.

Cùm Crispus ære alieno ita gravetur, ut non sit par solvendo, domum, quam habet adhuc unicam, vendit Crispino affini suo, cujus pretii partem filia suæ nubili in dotem tradit, partem alteram ipse Crispus absumit.

QUÆR. I. An Crispinus inscius impotentia Crispi emptam domum tam in foro interno, quam externo retinere possit, sive eam titulo oneroso, sive lucrativo habeat?

QUÆR. II. An si Crispinus conscius impotentia Crispi eum non induxit ad alienandum, teneatur acceptum restituere in foro interno, sive à Creditoribus petatur, sive non petatur intra annum?

QUÆR. III. An Crispus ex pecuniis ex vendita domo acceptis filiam suam dotare & filia dotem acceptare, ac retinere potuerit?

122

ANte casus resolutionem, cum alienatio domus in fraudem Creditorum facta esse videatur, scire expedit, quid sit rei alienatio in fraudem Credito-

rum facta; in fraudem itaque Creditorum alienatum dicitur, quoties ex alienatione cognoscitur, vel cognosci debebat, alienantem impotentem reddi ad hoc, ut Credi-

R 3 tori-